ڕێنمایی کردنەوەی پە یمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی لە هەرێمی کوردستان

بە پێ ی یاسای ژمارە (١٤)ی سالی (٢٠١٢) ی پەرلەمان.

بڕیاری ئە نجومەنی وەزیران ژمارە (١٠٧) لە (٢٠١٧/٥/٢)

سیستەمی ژمارە (٣) ی سالی (٢٠١٧)

*** دروشمی پە یمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی :**

وەزارەتی پەروەردە گرنگی دەدات بەبەشداری کردنی کەرتی تایبەت لە پرۆسەی پەروەردە و فێرکردن بەتایبەتی لەبواری خوێندن و فێرکردنی پیشەیی ، بەمەبەستی بلاوکردنەوەی رۆشنبیری پیشەیی لەناو هاولاتیانی هەرێمی کوردستان و نەهێشتنی بێکاری .

*** ئامانج لە پە یمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی:**

١) مەبەست لە پە یمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی ئەو دام و دەزگاو رێکخراوو کۆمپانیاکانی ناوخۆ و بیانی یە کە هاولاتیان دایدەمەزرێنن بۆ فێرکردنی پیشەییەکی دیاری کراو .

٢) ماوەی فێرکردن کردن تیایاندا لەسالێك زیاتر نەبێت .

٣) لەم پە یمانگایەدا لایەنی پراکتیکی زالە بەسەر لایەنی تیۆری .

٤) ئەم دەزگایانە داراییان لەسەرمایەی هاولاتیان وەردەگرن .

*** مافی کردنەوەی پە یمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی:-**

هەر هاولاتیەکی (عیراقی – بیانی) (بەشێوەی تاك یان گروپ یان کۆمەلە و سەندیکا .....) بۆیان هەیە پە یمانگای فێرکردنی پیشەیی بکەنەوە لە هەرێمی کوردستان .

*** ئەم پیشانەی کە دەکرێت مۆلەتیان پێ بدرێت :-**

پەیدابوونی ئارەزو بۆ دامەزراندنی پە یمانگایەك یان بۆ پیشەییەکی تازە پۆلین دەکرێن لەلایەنی بەرپرس لەوەزارەتی پەروەردە بەرێوەبەرایەتی گشتی فێرکردنی ئامادەیی و پیشەیی / بەرێوەبەرایەتی فێرکردنی پیشەیی ، لیژنەی بالا لە وەزارەتی پەروەردە وە لیژنەی فەرعی لە بەرێوەبەرایەتیەکانی گشتی پەروەردەی پارێزگاکان . وەك پیشەی:-

١) فێرکردنی هەمو جۆرە زمانێك .

٢) ڕاهێنان و تاقیکردنەوەی (TOEFL ITP , Password , CIELT , TOEIC , IESOL) بەمەرجێك مۆلەتی لە پە یمانگای دایك هەبێت .

٣) فێرکردنی زانستی بەرێوەبردن وئابوری و ژمێریاری و راوێژکاری .... هتد .

٤) فێرکردنی چاکردنەوەی ئامێرەکانی ئەلکترۆنی ، کارەبایی ، ڤیدیۆ ، سەتەلایەت ، ....هتد .

٥) فێرکردنی چاکردنەوەی کۆمپیوتەر ، پرۆگرامی کۆمپیوتەر ، ئەنتەرنێت ......هتد .

٦) ڕاهێنان و تاقیکردنەوەی (ICDL - ECDL – IC3) بەمەرجێك مۆلەتی لە پە یمانگای دایك هەبێت

٧) فێرکردنی هونەری جوانکاری (سەرتاشین بۆ پیاوان ، قژ بڕین بۆ ژنان).
٨) فێرکردنی زانستی فەلسەفە و دەروونناسی و ڕێبەرایەتی .
٩) فێرکردنی دیزاین و دوورمان و نەخش .
١٠) فێرکردنی مۆسیقا و هونەری تەشکیلی و شێوەکاری و خۆش نووسی و ......
١١) خولی بەهێزکردنی بۆ قوتابیان و خوێندکارانی بنەڕەتی و ئامادەیی و پەیمانگا و کۆلێژەکان .
١٢) هەر پیشەییەکی تر بە پێ ی پێویست و خواستی بازاڕ .

*** کارمەندان :-**

أ - خاوەنی پەیمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی هەموو کەسێك دەگرێتەوە بەم مەرجانەی خوارەوە :-

١) باشتر وایە خاوەن بڕوانامە بێت لە پسپۆریەکەی ، یاخود خاوەنی کۆمپانیا یان خاوەن ناسنامەی ژووری بازرگانی بیت .
٢) سزا نەدرابێت لە دادگاکان
٣) فەرمانبەری میری نەبێت .

ب- بەڕێوەبەر :-

١) بۆ فێرکردنی زمان بڕوانامەکەی لە (بەکالۆریۆس) کەمترنەبێت لە پسپۆریەکەی .
٢) بۆ فێرکردنی زانستی بەڕێوەبردن وئابوری و ژمێریاری و ڕاوێژکاری بڕوانامەکەی لە (بەکالۆریۆس) کەمترنەبێت لە پسپۆریەکەی.
٣) فێرکردنی چاکردنەوەی ئامێرەکانی ئەلکترۆنی ، کارەبایی ، ڤیدیۆ ، سەتەلایەت ، TV .... بڕوانامەکەی لە(دبلۆم) کەمتر نەبێت.
٤) فێرکردنی چاکردنەوەی کۆمپیوتەر ، پرۆگرامی کۆمپیوتەر ، ئەنتەرنێت . بڕوانامەکەی لە (بەکالۆریۆس) کەمترنەبێت لە پسپۆریەکەی.
٥) بۆ فێرکردنی هونەری جوانکاری (سەرتاشین بۆ پیاوان ، قژ بڕین بۆ ژنان).بڕوانامەکەی لە ئامادەیی کەمتر نەبێت و بڕوانامەی بەشداربوونی لە خولی ڕاهێنان هەبێت لە پسپۆریەکەی .
٦) بۆ فێرکردنی زانستی فەلسەفە و دەروونناسی و ڕێبەرایەتی دەبێت بڕوانامەکەی لە (بەکالۆریۆس) کەمترنەبێت لە پسپۆریەکەی.
٧) بۆ فێرکردنی دوورمان و نەخش کردن دەبێت بڕوانامەکەی لە ئامادەیی کەمتر نەبێت و بڕوانامەی بەشداربوونی لە خولی ڕاهێنان هەبێت لە پسپۆریەکەی .
٨) بۆ فێرکردنی مۆسیقا و هونەری تەشکیلی و شێوەکاری و خۆش نووسی ...... بڕوانامەکەی لە(دبلۆم) کەمتر نەبێت لە پسپۆریەکەی .
٩) بۆ خولی بەهێزکردنی بۆ قوتابیان و خوێندکارانی بنەڕەتی و ئامادەیی و پەیمانگا و کۆلێژەکان دەبێت بڕوانامەکەی لە (بەکالۆریۆس) کەمترنەبێت لە پسپۆریەکەی.

مامۆستایان :-

بڕوانامەکانیان هاوشێوەی بڕوانامەی بڕگەی (ب) بێت کە ئاماژەی پێکراوە .

فەرمانبەران :-

١) دەرچویەکی ئامادەییە پیشەییەکان کە دانەمەزرابێت لە دام و دەزگای حکومی .
٢) خزمەتگوزار
٣) هەر فەرمانبەرێکی تر کە پەیمانگا پێویستی پێ ی هەبێت .

تۆمارەکان :-

١) تۆماری میلاك

٢) تۆماری بەشداربووان لە خول

٣) تۆماری کەل و پەل

٤) تۆماری وانەکان

٥) تۆماری سەردانی لیژنەکانی سەرپەرشتی کردن

٦) زانیاری کەسی (CV) خاوەن و بەڕێوەبەر و مامۆستایان و فەرمانبەران

دارایی :

١) ڕەسمی مۆڵەت پێدانی هەر بەشێك بۆ هاولاتیانی ناوخۆ (٤٠٠٠٠٠) چوار سەد هەزار دینارە وە بۆ نویٚ کردنەوە (٢٠٠٠٠٠) دووسەد هەزار دینارە سالانە .

٢) ڕەسمی مۆڵەت پێدانی هەر بەشێك بۆ هاولاتیانی بیانی (٧٠٠٠٠٠) حەوت سەد هەزار دینارە وە بۆ نویٚ کردنەوەی هەر بەشێك (٣٥٠٠٠٠) سیٚ سەد و پەنجا هەزار دینارە سالانە .

سزاکان :

لەکاتی ئەنجام دانی ئەم سەرپێچیانە :

١) زیادەڕۆیی لە ڕکلام کردنی دەزگاکانی ڕاگەیاندن وەك (TV و ڕادیۆ و گۆڤار) بەدەر بێت لە ڕێنماییەکان و بەکارهێنانی نازناوی تایبەت و نامۆ (نەشاز) سزا بدرێت بە :

أ- بڕی (٥٠٠٠٠٠) پێنج سەد هەزار دینار لەگەڵ ئاگادار کردنەوە بۆ جاری یەکەم

ب- دوای مانگێك پاش ئاگادارکردنەوەی یەکەم ئاگاداری دوەم بکرێتەوە وە بە بڕی (١٠٠٠٠٠٠) یەك ملیۆن دینار سزا بدرێت .

ج- دوای مانگێك پاش ئاگادارکردنەوەی دووەم ئاگاداری سیٚ یەم بکرێتەوە وە بەبڕی (٢٠٠٠٠٠٠) دوو ملیۆن دینار سزا بدرێت .

د- دوای مانگێك پاش ئاگادارکردنەوەی سیٚ یەم فەرمان بەداخستنی پەیمانگا دەدرێت .

٢) تەواو نەبونی مۆڵەت و یان نەبونی مۆڵەتی کردنەوەی پەیمانگا و ڕیکلام کردن بۆی لە دەزگاکانی ڕاگەیاندن سزا بدرێت بە بڕی (١٠٠٠٠٠٠) یەك ملیۆن دینار و داخستنی تا تەواو کردنی مۆڵەتی پەیمانگا .

٣) لەکاتی دواکەوتنی نویٚ کردنەوەی مۆڵەتی پەیمانگا لە دوای (١) یەك مانگ لەکاتی خۆی . :-

أ- ئاگادار کردنەوەی پەیمانگا بەفەرمی لەلایەن وەزارەت بە نویٚ کردنەوەی مۆڵەت .

ب- بە بڕی (٥٠٠٠٠٠) پێنج سەد هەزار دینار سزا بدرێت دوای (١٥) ڕۆژ لە ئاگادار کردنەوەی یەکەم .

ج- بە بڕی (١٠٠٠٠٠٠) یەك ملیۆن دینار سزا بدرێت دوای (١٥) ڕۆژ لە ئاگادارکردنەوەی دووەم .

د- فەرمانی داخستنی پەیمانگا بدرێت دوای (١٥) ڕۆژ لە ئاگادار کردنەوەی سیٚ یەم .

*** تەلار (بینا / بالاخانە):**

پێویستە ئەم ژوورانە هەبێت :-

أ-ژووری کارگێڕی .

ب-ژووری مامۆستایان و خوێەتی .

ج- هۆڵی مەشق و ڕاهێنان بۆ هەر (١،٥م٢) بۆ یەك فێرخواز .

د- ڕوپێوی بالاخانە لە (٣٠٠م٢) کەمتر نەبێت وەك بینا .

ە- شوێنی گونجاو بێت بۆ پەیمانگا .

*** مەرجەکانی پێدانی مۆڵەتی کردنەوەی پەیمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی :**

١) داوکاری لەلایەن کەسی یەکەم پێشکەش بکرێت بە لیژنەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پارێزگا .

٢) بڕوانامەی کەسی یەکەم باوەڕ پێکراو بە پێ ی پسپۆری .

٣) بڕوانامەی ڕەگەزنامە و کارتی زانیاری / ئەگەر بیانی بوو پەسا پۆرت و پشتگیری جێ نشینی (اقامە) لەلایەنی پەیوەندی دار لەگەڵ دوو وێنەی ڕەنگاوڕەنگ .

٤) ڕەزامەندی بەڕێوەبەرایەتی (ئاسایش / تەندروستی / باجی دەرامەت / شارەوانی / نەهێشتنی تاوان (پەنجەمۆر) .

٥) گرێبەست یان تاپۆی موڵکداری بینای پەیمانگا .

٦) بەڵێن نامە لەلای (کاتب عدل) بەمەبەستی جێ بەجێ کردنی ڕێنماییەکان .

٧) بەڵێن نامە لەلای (کاتب عدل) بەمەبەستی جێ بەجێ کردنی ڕێنمایی کە فەرمانبەر نەبێت لە هیچ دام و دەزگایەکی حکومی.

٨) (کفالة ضامنة) لەلایەن (کاتب عدل) بەبڕی (٢٥٠٠٠٠٠٠) بیست و پێنج ملیۆن دینار .

٩) بڕوانامەی مامۆستایانی وانە بێژ باوەڕپێکراو بە پێ ی پسپۆری **لەگەڵ** (CV).

١٠) بڕیاری دامەزراندنی دەرچوویەکی پیشەیی لە پەیمانگا بەمەرجێك دانەمەزرابێت .

١١) پرۆگرامی فێرکردن بە پێ ی پسپۆری بەشەکان .

١٢) پوختەیەك لە ئامانجەکانی کردنەوەی پەیمانگا ، پلانی کارکردن .

١٣) ئاماری مامۆستایان و خزمەت گوزاران بە پێ ی پەیوەندی داری و بڕوانامەکانیان

١٤) ئاماری ئامێر و کەل و پەلی پەیمانگا .

١٥) بۆ بەشی خولی بەهێزکردن پێویستە :-

أ- تاقیگەی زانستی هەبێت بۆ (فیزیا / کیمیا / زیندەوەرزانی) .

ب- نابێ بەهیچ شێوەیەك مامۆستا لەکاتی دەوامی فەرمی خۆی وانە بڵێنەوە.

ج- نابێ بەهیچ شێوەك مەلزەمە بەکار بێت .

د- پێویستە پرۆگرامی دیاری کراو تەواو بکرێت لەهەر وانەیەك.

١٦) پڕکردنەوەی فۆرمی زانیاری پەیمانگا.

١٧)ڕا پۆرتی لیژنەی بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەروەردەی پارێزگا (سەبارەت بە گونجاوی پەیمانگا بۆ کردنەوە).

١٨) هەبوونی پێداویستیەکانی ئاگر کوژانەوە وەك (سەتلی خۆڵ و (بطل حريق).

١٩) نابێ ناوی هیچ وڵاتێك یان پەیمانگایەکی بیانی ئەهلی بەکار بێت ئەگەر ڕەزامەندی لەسەرچاوەی دایك نەبێت .

٢٠) نابێت ناوی پەیمانگا دووبارە بکرێتەوە تەنها گەر لقێك بێت لەسەنتەری دایك .

٢١) نابێ مەشق لە پیشەیەك دا بکرێت کە جیاوازبێ لەوەی لە ناوەڕۆکی مۆڵەتەکەدا هاتووە ، مەگەر بەڕەزامەندی وەزارەتی پەروەردە ،لایەنی بەرپرس نەبێت .

٢٢) لەیەك پەیمانگادا کە مۆڵەتی وەرگرتوە هەر بەشێکی تازە کرایەوە دەبێ مامەڵەی بنکەی تازەی لەگەڵ بکرێت .

*** ڕێنمایی تایبەت بە مۆڵەتی کردنەوەی پەیمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی بە ڕێکخراو و کۆمپانیا و کەسایەتیە بیانیەکان :**

أ- پێدانی مۆڵەت بەشێوەی گرێبەست دەبێت لەنێوان وەزارەتی پەروەردە / بەڕێوەبەرایەتی گرێبەستە گشتیەکان ، لەگەڵ ڕێکخراو و کەسایەتیە بیانیەکان .

ب-گرێ بەستەکە واژوو دەکرێت پاش تەواو کردنی هەموو مەرجەکانی پێویست بۆ کردنەوەی پەیمانگای فێرکردنی پیشەیی ئەهلی لە وەزارەتی پەروەردە / بەڕێوەبەرایەتی گرێبەستە گشتیەکان .

ج- ماوەی گرێبەست یەك ساڵە و نوێ دەكرێتەوە بە ڕەزامەندی هەردوو لا .

د- ڕێكخراوو كۆمپانیا و كەسایەتیە بیانیەكان مۆڵەت و نوسراوەكانی هاتنە ناوەوەی هەرێمی كوردستان پێشكەش دەكات لەگەڵ داوایەك .

ه- دەستەبەری بە مەبلەغی (٥٠٠٠٠٠٠٠) پە نجا ملیۆن پێشكەش بكات لەلایەن دادنوس (كاتب عدل) پەسەند كرابێت لەگەڵ (٢) كەفیل دانیشتوی هەرێمی كوردستان بن .

* جۆراوجۆر :

١) شوێنی تایبەت لە بەڕێوەبەرایەتیە گشتیەكانی پارێزگاكان دابین بكرێت بۆ لیژنەی پە یمانگا ئەهلیەكان بەمەبەستی جێ بەجێ كردنی كارەكانیان .

٢) پاش تەواو بونی كارەكان بە پێ ی ڕێنماییەكان لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی پارێزگاكان بەنوسراوی فەرمی بەرز بكرێتەوە بۆ وەزارەتی پەروەردە بەڕێوەبەرایەتی گشتی فێركردنی ئامادەیی و پیشەیی / بەڕێوەبەرایەتی فێركردنی پیشەیی بەرپرسە لە پێدانی مۆڵەت و نوێ كردنەوە و داخستن و سەرپەرشتی كردنی لەرێگای لیژنەی بالاوە .

٣) ئەم پە یمانگانە سەر بە بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەروەردەی پارێزگاكان دەبن و لەلایەن لیژنەی فەرعی لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی پەروەردەی پارێزگاكان سەرپەرشتی دەكرێن ،وە دەكەوێتە بەر سەردانی كردنی لیژنەی بالا لە وەزارەتی پەروەردە .

٤) دانانی ئەندامێكی یاسایی لە لیژنەی بالا لە وەزارتی پەروەردە / بەڕێوەبەرایەتی گرێبەستە گشتیەكان بەمەبەستی جێ بەجێ كردنی كاری گرێبەستەكان .

كار بەم ڕێنماییانە دەكرێت لەبەرواری پەسند كردنی لەلایەن بەڕێز جەنابی وەزیری پەروەردە ، كار بەهیچ ڕێنماییەكی تر ناكرێت كە ناكۆك بێت لەگەڵ ئەم ڕێنماییانە .

لیژنەی هەموار كردنەوەی ڕێنمایی

احمد سمایل رحمان
ب.گ. فێركردنی ئامادەیی و پیشەیی
سەرۆكی لیژنە

عبدالعزیز سرحان
ب.گ. بنەڕەتی و باخچەی ساوایان
ئەندام

یوسف عثمان یوسف
ب.گ. پلان دانان
ئەندام

٢٢ / ٧ / ٢٠١٠

یوسف عبدالله مصطفی
ب. فێركردنی پیشەیی
سكرتێری لیژنە

ناراس نجم الدین
ب.گ. پرۆگرام و چاپەمەنیەكان
ئەندام

٧